

Posudek bakalářské práce Percepce obrazu jako součást designu Elišky Hamajdové

Práce na základní otázku kdy je obraz uměním a kdy dekorací odpovídá dvěma způsoby: úvahově v teoretické části a sběrem konkrétních sociologických dat v částipraktické. V teoretické části se studentka vypořádává s úvahami významných myslitelů evropské tradice nad obrazy a uměním obecně. V praktické zpracovává materiál získaný v terénu, tzn. v bytech několika desítek lidí (více než 50), kteří nejenže umožnili pohled do svého soukromí, navíc vysvětlují vlastní vztah k obrazům. Konstatuji, že práce zadání naplnila.

Na úvod je hned třeba ocenit zvolené téma, které dává jasně najevo, že práce nevznikla z pouhé nutnosti dostat podmínkám ukončení bakalářského studia. Práce vychází z vnitřního vypořádávání se s tím, jaký smysl má malířské dílo v současné době. Premisou je fakt, že současnost lze definovat jako dobu obrazovou, protože obrazy nás obklopují v míře nesrovnatelné s jakýmkoli historickým obdobím. Většina obrazů je součástí kontinuálního obrazového smogu, který kolem nás pluje a ve kterém obrazy neustále mizí před očima. Jakou platnost proto mají obrazy trvalé? Ty, které potkáváme po roky či desetiletí?

Úvaha na toto téma okamžitě narazí na potíž se samotnou definicí uměleckého obrazu a vizuálního umění obecně. Pokud je cílem rozlišit obraz jako umělecké dílo a jako dekoraci, je třeba mít minimálně pracovní upřesnění s jakým obsahem pojmu umění se zachází, aby další diskuze měla smysl. Prakticky to znamená vyloučení povrchnosti běžných tvrzení o subjektivitě hodnocení umění. Proto studentka zpracovala poctivě složité texty Davida Huma, Immanuela Kanta či Waltera Benjamina a dalších významných teoretiků umění, aby její úvahy získaly silný intelektuální základ. Na něm pak formuluje vlastní pracovní kritéria hodnocení obrazu. Ve výsledku je to sice suma toho, čeho je třeba si všimnout na obrazech, která by zasloužila přesnější rozpracování. Je to docenění komplexnosti obrazu jako uměleckého díla, které ale nijak nepřekračuje současnou praxi hodnocení obrazů. (Objevuje objevené, ovšem zde alespoň autenticky při uvědomování si složitosti situace). Na bakalářskou práci je však zpracování více než dostačující.

Praktická část je založena na širokém výzkumu prováděném jak fyzicky, tak formou internetového dotazníku. Jeho šíře je dostatečná k tomu, aby získané údaje byly relevantní. Navíc jsou zpracovány v samostatné knize poutavou podobou.

Obě části odpovídají na stanovenou otázku, aniž by přicházely s rozhodným výsledkem. Nepřekvapivě totiž teorií stanovené pojmy naráží na neuspořádanou skutečnost, v níž se definice překrývají a mísí. Nicméně i tak pokus o reflexivní uchopení této neuspořádanosti a nejistoty považuji za hodnotný, protože nekončí u dojmů, ale zakládá se na náročné intelektuální práci při snaze zorientovat se v současné praxi nakládání s obrazy.

Závěrem tedy lze konstatovat, že práce splňuje požadavky na udělení bakalářského titulu.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit výborně mínus.

Filip Šenk